

УДК 330

Дубчак О. - ст. гр. БМп-22

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ КРАЇН

Науковий керівник: старший викладач Нагорняк І.С.

Певний час конкурентоспроможність країни, значною мірою, залежала від існування у ній трьох домінуючих факторів виробництва, а саме: трудових ресурсів, природних ресурсів та капіталу. З поступовим розвитком і вдосконаленням виробництва, а також технічним прогресом під конкурентоспроможністю стали розуміти ще й фактори вищого рівня, так звані розвинуті - це, насамперед, рівень освіти населення, інфраструктура країни, її науковий потенціал тощо. Але домінуючу роль у створенні конкурентних переваг займають профілюючі фактори, спеціальна інфраструктура, профільні знання у вигляді науково-технічних баз даних по окремих галузях і виробництвах, наявність фахівців відповідного профілю знань.

Конкуренція виникає на підґрунті обмеженості ресурсів, і у цьому розумінні конкурентоспроможність визначає умови існування продуктів, процесів, структур, співтовариств, суспільств. Серед домінуючих ознак конкурентоспроможного суспільства можна виокремити такі:

- швидкість та якість адміністративних та економічних реформ;
- гнучка та стійка економічна структура;
- стабільне та передбачуване законодавче середовище;
- агресивність на зовнішніх ринках і привабливість внутрішнього ринку для іноземних інвестицій;
- інвестування традиційної та технологічної інфраструктури, середньої освіти, підвищення кваліфікації;
- збалансованість внутрішнього та зовнішнього ринків;
- взаємозв'язок між доходами, продуктивністю, податками.

Домінуючими факторами впливу конкурентоспроможності країн є :

- людські ресурси (доступність і кваліфікація);
- наука і технологія (потенціал використання НДДКР);
- менеджмент (якість управління);
- інтернаціоналізація (участь у міжнародній торгівлі та інвестиціях);
- фінанси (ринки капіталів та якість фінансових послуг);
- інфраструктура (спроможність обслуговувати ринки товарів і послуг);
- внутрішня політика.

Оцінка потенційних можливостей окремих галузей економіки України щодо підвищення конкурентоспроможності дозволяє визначити опорні галузі виробництва, які повинні узяти на себе провідну роль у розвитку економіки, а згодом й зайняти ключові місця в її структурі та на світовому ринку. Для України це, насамперед, переробні галузі матеріаловиробляючого комплексу (металургійна, хімічна, будівельних матеріалів), наукоємні й високотехнологічні галузі машинобудування та оборонної техніки, а також легкої і харчової промисловості. Багато підприємств цих галузей вже зарекомендували себе конкурентоспроможними суб'єктами зовнішнього ринку, але їх позиції там поки що не досить стійкі через внутрішні проблеми і коливання кон'юктури на світовому ринку.